

ELŐTERJESZTÉS

Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. december 14-ei ülésére

Tárgy: Helyi lakóingatlanok használatának szabályozásáról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 33. §-a szerinti módosításokról, valamint a Ht. 33. §-a szerinti módosításokról szóló önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése, új rendelet alkotása

Előterjesztő: dr. Lázár Gabriella jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Mint ismeretes, 2023. július 1-jétől jelentősen módosultak a helyi lakóingatlanok használatának szabályozásáról szóló közszolgáltatásra vonatkozó központi jogszabályok. E közszolgáltatás megszervezése az önkormányzatoktól az állam felelősségi körébe került, melyet koncessziós szerződés keretében a MOHU MOL Helyi Lakóingatlanok Használatának Szabályozásáról Zrt. (MOHU) útján lát el.

A 2021. évi II. törvény 22. § a) pontja hatályon kívül helyezte a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdésének 19. pontját, mely alapján az önkormányzatok helyi lakóingatlanok használatának szabályozásáról (közszolgáltatás megszervezésére, biztosítására irányuló) közfeladat-ellátási kötelezettsége megszűnt. A módosítás után kizárólag a Mötv. 13. § (1) bek. 5. pontjában meghatározott környezet-egészségügyi (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás) feladatai maradtak meg az önkormányzatoknak e tárgykörben.

Fenti feladatok tisztaságra, települési környezet tisztaságára vonatkozó szabályait a helyi lakóingatlanok használatának szabályozásáról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 33. §-a az alábbiak szerint részletezi:

„(4) A települési önkormányzat a Mötv. 13. § (1) bekezdés 5. pontjában foglalt **köztisztasági feladatok** ellátása körében eleget tesz a **közterületen elhagyott hulladék felszámolásával** összefüggő kötelezettségének.

(5) A települési önkormányzat az Mötv. 13. § (1) bekezdés 5. pontjában foglalt köztisztasági feladatok ellátása körében **a közterületi kihelyezett gyűjtőedényekből vagy egyéb módon a közterületről** összegyűjtött települési hulladék kezeléséről a 31. § (2) bekezdés a) pontban foglaltak alapján gondoskodik.

(lásd: a koncessziós társaságnak történő átadás; a koncesszori alvállalkozónak történő átadás; a hulladék koncessziós társaság vagy koncesszori alvállalkozó által üzemeltetett hulladékgyűjtő ponton, hulladékgyűjtő udvarban vagy visszaváltó berendezéseken keresztül történő átadás; a koncessziós társasággal kötött megállapodás alapján üzemeltetett hulladék átvételi helyen, illetve az átvételre kötelezettnek történő átadás)

(6) Az (5) bekezdés alapján átvett hulladékkal összefüggésben a koncessziós társaság által ellátott helyi lakóingatlanok használatának szabályozásáról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 33. § (1) bekezdése szerinti rendeletben meghatározott, a helyi lakóingatlanok használatának szabályozásáról szóló önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése, új rendelet alkotása díjszabás alkalmazandó.

(7) Az önkormányzat a (6) bekezdés alapján megállapított fizetési kötelezettségét a 30/C. § (2) bekezdés szerint, az önkormányzatot megillető összeggel csökkentve teljesíti.”

A közterületek köztisztaságával kapcsolatban az 1/1986. (II.21.) ÉVM-EüM együttes rendelet, illetve az ingatlanhasználó közterülettel kapcsolatos kötelezettségeit illetően a közterületek használatáról, rendjéről és tisztántartásáról szóló 15/2021. (VIII.12.) önkormányzati rendeletünk tartalmaz szabályokat.

A Htv. hatályos rendelkezései (Htv. 35. § (1) bekezdés h) pontja és 35. § (6) bekezdése) alapján az önkormányzat az elhagyott hulladék felszámolásához szükséges helyi intézkedésekről, illetve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj részben, vagy egészben történő átvállalásáról, az érintett személyi körről és az átvállalás egyéb feltételeiről alkothat rendeletet. Ez többi esetben a díjkedvezmény mértékét az önkormányzat téríti meg az ingatlanhasználó helyett a MOHU részére.

Az Önkormányzat jelenleg is biztosít díjkedvezményt a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának és igénybevételének szabályairól szóló 12/2014. (VI. 16.) önkormányzati rendeletünkben, az alábbiak szerint:

„12/A. § (1) A hulladékgazdálkodási díj 50 %-ának megfizetését az önkormányzat átvállalja attól a tárgyévben 70. életévét betöltött ingatlanhasználótól, aki Vértesszőlős község közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és a közszolgáltatással érintett ingatlanban életvitelszerűen egyedül él.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kedvezmény igénybe vételére vonatkozó kérelmet az ingatlanhasználó a Vértesszőlősi Polgármesteri Hivatalba nyújtja be. A kérelem év közben folyamatosan benyújtható, a kedvezmény a bejelentést követő negyedévtől a jogosultság fennállásáig vehető igénybe.

(3) Kérelmező haladéktalanul köteles bejelenteni a Vértesszőlősi Polgármesteri Hivatalba, amennyiben a jogosultsági feltételek megszűntek vagy adataiban változás következik be. A jogosulatlanul igénybe vett kedvezményt az Önkormányzat részére kérelmező köteles megfizetni.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott jogosultak személyéről a jegyző minden év január 31-éig, illetve a változásokat követően haladéktalanul adatot szolgáltat a közszolgáltató részére, egyidejűleg a jogosultsági feltételek fennállását a rendelkezésre álló nyilvántartásokból ellenőrzi.”

Fenti díjkedvezmény biztosítása évente kb. 400.000 Ft költséget jelent az Önkormányzatnak. Javaslatunk, hogy az Önkormányzat továbbra is biztosítsa a díjkedvezményt az érintettek részére.

Az elhagyott hulladékok felszámolásához szükséges helyi intézkedések szabályozása kapcsán szűk mozgástere van az önkormányzatoknak.

A Htv. 61. §-a részletesen szabályozza az elhagyott hulladékok felszámolásával kapcsolatos kötelezettségeket, az alábbiak szerint:

„61. § (1) Hulladéktól a 31. §-ban meghatározottakra figyelemmel, csak kijelölt vagy arra fenntartott helyen, a környezet veszélyeztetését kizáró módon lehet megvásárolni. Nem mentesül a hulladék birtokosára, illetve tulajdonosára vonatkozó szabályok alól az, aki a birtokában, illetve

a tőlajdonában lévő hűlladéktól nem az e törvényben meghatározott kötelezettségek teljesítésével válik meg. Az ingatlan tőlajdonosát felelősség terheli az illegális hűlladéklerakás vagy elhagyás megelőzéséért.

(2) Az ingatlanon más által, az ingatlantőlajdonos hozzájárulása nélkül, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett vagy elhagyott hűlladék elszállításának és kezelésének kötelezettsége (a továbbiakban: elhagyott hűlladék felszámolása) – a hűlladékgazdálkodási hatóság bírságot, valamint kötelezést megállapító közigazgatási hatósági döntésének véglegessé válásától számított harminc napon belül – a hűlladék tőlajdonosát vagy korábbi birtokosát terheli.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti tőlajdonos vagy a korábbi birtokos ismeretlen, az elhagyott hűlladék felszámolásának kötelezettsége – ellenkező bizonyításig – azt az ingatlantőlajdonost terheli, akinek az ingatlanán a hűlladékot elhelyezték vagy elhagyták. Az ingatlan tőlajdonosa mentesül a felelősség alól, ha megtett minden tőle elvárható intézkedést, hogy a hűlladék elhelyezését vagy elhagyását megakadályozza és a hűlladékgazdálkodási hatóság eljárása során bizonyítja a hűlladék korábbi birtokosának vagy az ingatlan tényleges használójának személyét. Társasházak esetében az ingatlan tőlajdonosa vonatkozásában a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvényben, a lakásszövetkezetek esetében a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvényben foglaltak irányadóak.

(3a) Az elhagyott hűlladék felszámolása tárgyában a (2) vagy (3) bekezdés szerinti kötelezést a hűlladékgazdálkodási hatóság a közérdek védelme miatt azonnal végrehajthatónak nyilvánítja. A hűlladék felszámolásával összefüggésben felmerülő költségek a kötelezettet terhelik.

(4) Az elhagyott hűlladék felszámolására a (2) vagy (3) bekezdés szerint kötelezett személy (e § alkalmazásában a továbbiakban: kötelezett) a kötelezést megállapító közigazgatási hatósági döntés véglegessé válásától számított 30 napon belül gondoskodik a hűlladék ingatlanról történő elszállításáról, és a hűlladéknak a megfelelő hűlladékkezelési helyre történő elszállítása tényét a hűlladékgazdálkodási hatóság ingatlan fekvése szerint illetékes szervénél az átvevő által a miniszter rendeletében meghatározott teljes bizonyító erejű magánokiratokkal, vagy a veszélyes hűlladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerinti szállítási lappal, illetve bizonylattal igazolja.”

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 6. § (9) bekezdése kimondja, hogy a nemzeti vagyonba tartozó ingatlanok esetében az elhagyott hűlladék felszámolásának kötelezettsége a tőlajdonost (vagyonkezelői jog esetén a vagyonkezelőt) terheli. Az önkormányzati tőlajdonban lévő ingatlanok a nemzeti vagyon körébe tartoznak. A Htv. 61. § (25) bekezdése alapján a nemzeti vagyonba tartozó ingatlanok esetében az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az Nvtv. 6. § (9) bekezdése szerint az elhagyott hűlladék felszámolására kötelezett az elhagyott hűlladékról való tőlomásszerzést követően haladéktalanul megteszi a bejelentést – a hűlladék elhagyójának beazonosításához rendelkezésére álló adatok átadásával együtt – a hűlladékgazdálkodási hatóságnak, és – a koncessziós társaság vagy a koncesszori alvállalkozó útján – a tőlomásszerzéstől számított 30 napon belül gondoskodik az elhagyott hűlladék felszámolásáról, és a (4) bekezdés szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratot, valamint a hűlladék felszámolásával összefüggésben felmerült költségei kimutatását megküldi a hűlladékgazdálkodási hatóságnak.

Fenti jogszabályok figyelembe vételével készült el az új rendelet-tervezet, mely az előterjesztést részét képezi. Mivel a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintően az Önkormányzat hatásköre megszűnt, ezért az erről szóló rendeletünket hatályon kívül kell helyezni. Szintén hatályon kívül kell helyezni a Vértesszőlős Község Hulladékgazdálkodási Tervéről szóló 15/2012.(IV.20.) önkormányzati rendeletet is.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a szerint

**Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének
az elhagyott hulladék felszámolása érdekében tett intézkedésekről,
valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj átvállalásának feltételeiről szóló
.../2023. (XII.15.) önkormányzati rendelet tervezetéhez**

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat Képviselő-testületét tájékoztatni kell. A hatásvizsgálat során vizsgálni kell: a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait, ab) környezeti és egészségügyi következményeit, ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A rendelet társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai: A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj meghatározott személyi körtől való részbeni átvállalása költségvetési kiadással jár az önkormányzatra nézve. A rendelet-tervezetben található szabályok alapján – az eddigi tapasztalatok szerint – nagyságrendileg ez évente 400.000 Ft kiadást jelent, melyet az önkormányzat évente betervez a tárgyévi költségvetési rendeletébe.

A rendelet környezeti és egészségügyi hatásai: A rendeletnek jelentős környezeti hatása lehet, amennyiben az elhagyott hulladékok felszámolását gyorsítja, és az esetleges jövőbeni illegális hulladékelhelyezést csökkenti, gátolja. Fentiek az egészség megóvására is pozitív hatással lehetnek.

A rendelet adminisztratív terheket befolyásoló hatásai: A rendelet adminisztratív hatásaként jelentkezik az elhagyott hulladékok feltárása, feljegyzés készítése, a hulladékgazdálkodási hatóság felé való jelzés megküldése és az önkormányzati ingatlanokon található hulladék felszámolása. Továbbá szintén adminisztratív teherként jelentkezik a közszolgáltatási díj átvállalása miatti adatközlés, egyéb adminisztrációs tevékenység. Mindezek viszonylag jelentős adminisztratív terheket jelentenek majd a hivatali apparátus számára.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek adottak, bár többletkiadást és többletfeladatot jelentenek.

A jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: A rendelet megalkotását a hulladékgazdálkodási, központi jogszabályok változása tette indokolttá.